

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ
ОБУКЕ ШТАБОВА ЗА ВАНРЕДНЕ
СИТУАЦИЈЕ

Београд, 2021. године

Влада Републике Србије
Министарство унутрашњих послова
Кабинет министра

На основу члана 133. став 2. Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 6/16, 24/18 и 87/18), а у вези са чланом 10. став 3. Правилника о начину обучавања, оспособљавања, наставним плановима и програмима субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 128/20) и по претходно прибављеној сагласности помоћника министра - начелника Сектора за ванредне ситуације,

министар унутрашњих послова доноси

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОБУКЕ ШТАБОВА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

1. По овом наставном плану и програму обуке оспособљавају се штабови за ванредне ситуације.
2. Наставни план и програм обуке се примењује наредног дана од дана доношења.

01 брј: 2450/21
У Београду, 10-03-2021

МИНИСТАР
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Александар Вулин

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОБУКЕ ШТАБОВА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

1. Намена наставног плана и програма

Овим наставним планом и програмом обуке омогућава се стицање знања, вештина и ставова чланова штабова за ванредне ситуације, потребних за успешно спровођење задатака штабова за ванредне ситуације, у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама.

Обука штабова за ванредне ситуације (у даљем тексту: Обука) је намењена штабовима за ванредне ситуације које чине командант, заменик команданта штаба за ванредне ситуације јединице локалне самоуправе, начелник, чланови и руководиоци стручно-оперативних тимова.

2. Циљ наставног плана и програма

Циљ наставног плана и програма обуке је оспособљавање полазника Обуке за ефективно и ефикасно спровођење послова и задатака штабова за ванредне ситуације у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама.

3. Општи исходи

По завршетку обуке, полазници ће моћи да:

- прате активности на смањењу ризика од катастрофа, координирају и руководе ванредним ситуацијама,
- разумеју начин функционисања система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама,
- активно учествују у раду штаба за ванредне ситуације,
- спроводе активности на смањењу ризика од катастрофа,
- организују спровођење мера цивилне заштите,
- организују употребу снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама,
- поступају у различитим катастрофама пружајући адекватан одговор на ванредну ситуацију.

4. Организација и трајање Обуке

Обука се реализује са укупним фондом од 16 наставних часова (два радна дана).

Настава на Обуци траје највише 8 часова дневно. Један час траје 40 минута.

Обука се реализује по групама до 30 (тридесет) полазника. Настава се може реализовати и као блок настава.

Обука се реализује у објекту које је обезбедило правно лице по чијем захтеву се обука организује.

Обука се реализује у оквиру теоријске и практичне наставе. Наставу на Обуци реализовати у одговарајућем наставном окружењу, које обезбеђује оптималан пренос знања и вештина. На практичним вежбама разрађивати примере решавања конкретних задатака из надлежности штаба пре, за време и после ванредне ситуације.

Полазник је у обавези да оствари пун фонд наставних часова. Полазнику који је оправдано изостао са наставе до 4 часа, извођачи наставе могу реализовати наставу коју је пропустио и прикључити га даљој настави са осталим полазницима, једино уколико постоји могућност да се полазнику створе услови да оствари исходе пропуштене наставе, а да се притом не омета реализација Обуке. Одлуку о постојању наведене могућности доноси

руководилац Обуке, на захтев полазника и уз сагласност извођача наставе. Уколико не постоје услови да се на овај начин полазнику надокнади пропуштена настава, полазник неће наставити похађање Обуке.

Руководилац Обуке је обавезан да о изостанцима полазника обавести штаб за ванредне ситуације и Национални тренинг центар за ванредне ситуације.

5. Услови за извођаче наставе (критеријум и компетенције)

За извођаче наставе ангажују се полицијски службеници надлежне службе у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама (у даљем тексту: Надлежна служба), који испуњавају следеће услове:

- поседује искуство и компетенције за реализацију наставних јединица ове Обуке,¹
- пожељно је да су оспособљени за самостално планирање, припрему и извођење наставе, у складу са принципима учења одраслих.

За извођаче наставе могу се ангажовати припадници других организационих јединица Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство) стручни за област програмског садржаја ове Обуке.

Извођаче наставе у писаној форми предлаже руководилац Надлежне службе.

6. Улазни критеријуми за полазнике Обуке

На Обуку се упућују команданти, заменици команданата, начелници и чланови штаба за ванредне ситуације, као и руководиоци стручно-оперативних тимова који су именовани одлуком надлежног органа.

7. Препоруке за реализацију наставе, дидактичко-методичко упутство

Обуку реализовати у складу са андрагошким принципима учења одраслих. У извођењу наставе потребно је користити одговарајуће наставне методе које ће омогућити сваком појединцу потпуно ангажовање у наставном процесу.

Процес наставе на Обуци ће бити усмерен на полазнике и тако им омогућити да сами контролишу процес усвајања знања и стицања вештина. Полазници ће кроз интерактивну наставу, у складу са плановима реализације часова, имати могућности да научено одмах примењују у раду штабова за ванредне ситуације.

У извођењу наставе ће се примењивати следеће наставне методе:

- презентација,
- модификовано предавање,
- „brainstorming“,
- групна дискусија и
- студија случаја.

8. Начин и критеријуми оцењивања

Након реализоване наставе спровести тестирање полазника.

Полазник је успешно решио тест ако је тачно одговорио на најмање 70% од укупног броја питања. Уколико је полазник успешно завршио проверу усвојеног знања биће оцењен описно „положио“, односно „није положио“ у случају да није дао тачне одговоре на најмање 70% од укупног броја питања.

Комисију за проверу оспособљености полазника сачињавају: један извођач наставе, представник Националног тренинг центра за ванредне ситуације и представник

¹ Најмање пет година радног искуства на пословима смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама

организационе јединице Надлежне службе, односно представник субјекта по чијем захтеву се Обука организује. Комисију за оцену оспособљености полазника Обуке формира руководилац организационе јединице Министарства унутрашњих послова надлежне за послове обуке.

Полазнику који није са успехом завршио проверу знања ће бити омогућено поновно полагање у року од 30 дана. Полазник који није приступио поновном полагању теста или тест није са успехом положио, сматраће се да није са успехом завршио Обуку.

9. Издавања уверења

Полазницима који са успехом заврше Обуку, издаје се уверење о завршеној Обуци штабова за ванредне ситуације.

10. Евалуација наставног плана и програма

Наставни план и програм се може мењати или допуњавати уколико је евалуацијом, доношењем нових прописа или усвајањем нових стандарда у раду утврђена потреба за изменом.

11. Програмски садржај

Р. бр.	Наставне јединице	Фонд часова	
		Теоријска настава	Практична настава
1.	Систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, улога штабова за ванредне ситуације, управљање и руковођење ванредним ситуацијама	1	
2.	Планирање смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	2	
3.	Мере цивилне заштите	2	
4.	Субјекти и снаге система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији надлежности штаба за ванредне ситуације	2	
5.	Примери из праксе и искуства других локалних самоуправа у ванредним ситуацијама	1	
6.	Практичан рад на изради докумената штаба за ванредне ситуације		2
7.	Руковођење у ванредним ситуацијама-студија случаја		5
Фонд часова		8	7
Провера знања			1
Укупан фонд часова		16	

12. Програмски садржај по наставним јединицама

Теоријска настава		
Бр.	Наставна јединица	Бр. часова
1.	Систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и улога штабова за ванредне ситуације, управљање и руковођење ванредним ситуацијама	
	1.1. Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, подзаконска акта и одлука о организовању и функционисању цивилне заштите	1
	1.2. Субјекти и снаге система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	
	1.3. Функције и надлежности штабова за ванредне ситуације	
	1.4. Услови за успешан рад штаба за ванредне ситуације	
	1.5. Активирање и организовање рада штаба за ванредне ситуације у ванредним ситуацијама	
	1.6. Координација и руковођење у ванредним ситуацијама	
2.	Планирање смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	
	2.1. Процена ризика од катастрофа	2
	2.2. План смањења ризика од катастрофа	
	2.3. План заштите и спасавања	
	2.4. Екстерни план заштите од удеса	
	2.5. Анализа рада штаба у ванредној ситуацији	
	2.6. План унапређења рада штаба за ванредне ситуације	
3.	Мере цивилне заштите	
	3.1. Узбуњивање	2
	3.2. Евакуација	
	3.3. Склањање	
	3.4. Збрињавање	
	3.5. Прва и медицинска помоћ	
	3.6. Асанација	
	3.7. Остале мере цивилне заштите	
4.	Субјекти и снаге система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији надлежности штаба за ванредне ситуације	
	4.1. Формирање и задаци стручно-оперативних тимова	2
	4.2. Критеријуми за одређивање, приправност и ангажовање субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање	
	4.3. Именовање, права, дужности и координација рада повереника и заменика повереника цивилне заштите	
	4.4. Формирање и употреба јединица цивилне заштите	
5.	Примери из праксе и искуства локалних самоуправа у ванредним ситуацијама	
	5.1. Проглашење и укидање ванредне ситуације	1
	5.2. Примери искустава руковођења у ванредним ситуацијама	
	5.3. Искуства у спровођењу мера цивилне заштите	

5.4.	Ангажовање стручно-оперативних тимова, субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање, повереника и заменика повереника цивилне заштите и јединица цивилне заштите	
5.5.	Примери предузетих мера обнове, реконструкције и рехабилитације	

Практична настава		
Број	Наставна јединица	Бр. часова
6.	Практичан рад на изради докумената штаба за ванредне ситуације	
6.1.	Наредбе које доноси штаб за ванредне ситуације и њихова практична израда	2
6.2.	Закључци које доноси штаб за ванредне ситуације и њихова практична израда	
6.3.	Препоруке које доноси штаб за ванредне ситуације и њихова практична израда	
6.4.	Друга документа која штаб израђује	
7.	Руковођење у ванредним ситуацијама-студија случаја	
7.1.	Рад на сценарију	5
7.2.	Презентовање резултата рада	
7.3.	Дискусија и анализа резултата рада	

Тестирање		
Број	Наставна јединица	Бр. часова
1.	Провера знања	1

13. Програмски садржај са специфичним исходима Обуке

1. Систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и улога штабова за ванредне ситуације, управљање и руковођење ванредним ситуацијама.		
<i>Тематске јединице:</i>		
1.1. Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, подзаконска акта и одлука о организовању и функционисању цивилне заштите		
1.2. Субјекти и снаге система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама		
1.3. Функције и надлежности штабова за ванредне ситуације		
1.4. Услови за успешан рад штаба за ванредне ситуације		
1.5. Активирање и организовање рада штаба за ванредне ситуације у ванредним ситуацијама		
1.6. Координација и руковођење у ванредним ситуацијама		
На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:		
<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
- познаје прописе који се односе на систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	- примењује своје законом прописане надлежности, права и дужности - учествује у раду штаба за ванредне ситуације	- понаша се у складу са надлежностима, правима и дужностима - схвата значај предуслова и принципа за успешан рад

<ul style="list-style-type: none"> - наведе субјекте и снаге система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама - наведе надлежности штабова за ванредне ситуације - објасни основне функције штабова за ванредне ситуације - наброји предуслове за успешан рад штаба за ванредне ситуације - објасни поступак активирања штаба за ванредне ситуације - опише начин рада штаба за ванредне ситуације - објасни начин координације и комуникације у ванредним ситуацијама - објасни појам руковођења у ванредним ситуацијама 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђује предуслове за успешан рад штабова за ванредне ситуације - активно учествује у извршавању задатака штаба за ванредне ситуације - поступа према правилима координације и руковођења у ванредним ситуацијама 	<p>штабова за ванредне ситуације</p> <ul style="list-style-type: none"> - одговорно, савесно и професионално обавља послове из своје надлежности
---	--	---

<p>2. Планирање смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама</p>		
<p><i>Тематске јединице:</i></p> <p>2.1. <i>Процена ризика од катастрофа</i></p> <p>2.2. <i>План смањења ризика од катастрофа</i></p> <p>2.3. <i>План заштите и спасавања</i></p> <p>2.4. <i>Екстерни план заштите од удеса</i></p> <p>2.5. <i>Анализа рада штаба у ванредној ситуацији</i></p> <p>2.6. <i>План унапређења рада штаба за ванредне ситуације</i></p>		
<p>На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:</p>		
<p><i>из домена знања</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни појам Процена ризика од катастрофа - наведе елементе садржаја Процене ризика од катастрофа - опише процес сачињавања Плана смањења ризика од катастрофа - наведе елементе садржаја Плана смањења ризика од катастрофа - опише начин израде Плана заштите и спасавања - наведе елементе Екстерног план заштите од удеса 	<p><i>из домена вештина</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - поступа у складу са Проценом ризика од катастрофа, у оквиру надлежности штаба за ванредне ситуације - примењује у свом раду План смањења ризика од катастрофа - поступа према Плану заштите и спасавања - поступа у складу са Екстерним планом заштите од удеса - учествује у анализи рада штаба током ванредне 	<p><i>из домена ставова</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - схвата значај планирања и израде конкретних докумената за употребу капацитета система заштите и спасавања у циљу ефикасног функционисања у ванредним ситуацијама - развија свест о важности коришћења планских докумената - испољава позитиван однос према процесу унапређења рада штаба за ванредне ситуације

<ul style="list-style-type: none"> - објасни процес анализе рада штаба у току ванредне ситуације - опише поступак израде Плана унапређења рада штаба за ванредне ситуације 	<p>ситуације</p> <ul style="list-style-type: none"> - учествује у изради Плана унапређења рада штаба за ванредне ситуације 	
--	---	--

3. Мере цивилне заштите.

Тематске јединице:

3.1. Узбуњивање

3.2. Евакуација

3.3. Склањање

3.4. Збрињавање

3.5. Прва и медицинска помоћ

3.6. Асанација

3.7. Остале мере цивилне заштите

На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:

<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
<ul style="list-style-type: none"> - објасни систем узбуњивања, као мере цивилне заштите - опише поступак евакуације - наведе начин спровођења мере склањања - објасни збрињавање, као меру цивилне заштите - опише поступак спровођења прве и медицинске помоћи - објасни појам асанације - наброји остале мере цивилне заштите 	<ul style="list-style-type: none"> - учествује у доношењу наредбе за узбуњивање - учествује у организацији евакуације - учествује у примени мере склањања - учествује у организацији збрињавања - учествује у организацији прве и медицинске помоћи - учествује у организацији асанације - учествује у спровођењу осталих мера цивилне заштите 	<ul style="list-style-type: none"> - схвата значај познавања и спровођења мера цивилне заштите

4. Субјекти и снаге система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији надлежности штаба за ванредне ситуације.

Тематске јединице:

4.1. *Формирање и задаци стручно-оперативних тимова*

4.2. *Критеријуми за одређивање, приправност и ангажовање субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање*

4.3. *Именовање, права, дужности и координација рада повереника и заменика повереника цивилне заштите*

4.4. *Формирање и употреба јединица цивилне заштите*

На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:

<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
------------------------	--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - опише начин формирања стручно – оперативних тимова - наброји задатке стручно – оперативних тимова - наведе критеријуме за одређивање субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање - оквирно наведе поступак око ангажовања субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавања - опише поступак именовања повереника и заменика повереника цивилне заштите - наведе права и дужности повереника и заменика повереника цивилне заштите - објасни улогу и начин рада повереника и заменика повереника цивилне заштите - објасни начин формирања и употребу јединица цивилне заштите опште намене 	<ul style="list-style-type: none"> - учествује у делегирању задатака и ангажовању: стручно – оперативних тимова, субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање, повереника и заменика повереника цивилне заштите и јединица цивилне заштите опште намене 	<ul style="list-style-type: none"> - буде свестан значаја и улоге стручно – оперативних тимова, субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање, повереника и заменика повереника цивилне заштите и јединица цивилне заштите у систему смањења ризика од катастрофа, на спровођењу превентивних и оперативних мера и извршавању задатака заштите и спасавања људи и добара од последица елементарних непогода и других несрећа
--	--	--

5. Примери праксе и искуства других локалних самоуправа у ванредним ситуацијама.

Тематске јединице:

5.1. Проглашење и укидање ванредне ситуације

5.2. Примери искустава руковођења ванредном ситуацијом

5.3. Искуства у спровођењу мера цивилне заштите

5.4. Ангажовање стручно – оперативних тимова, субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање, повереника и заменика повереника цивилне заштите и јединица цивилне заштите

5.5. Примери предузетих мера обнове, реконструкције и рехабилитације

На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:

<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
<ul style="list-style-type: none"> - наброји узроке за проглашење ванредне ситуације - наведе услове за укидање ванредне ситуације - наведе добре примере руковођења у ванредним ситуацијама - опише ефикасне начине 	<ul style="list-style-type: none"> - примењује примере добре праксе и искуства других локалних самоуправа у свом раду 	<ul style="list-style-type: none"> - испољава позитиван однос према усвајању и примени искустава и добрих решења из праксе других локалних самоуправа у ванредним ситуацијама

спровођења мера цивилне заштите - наведе примере ефективног и ефикасног ангажовања стручно – оперативних тимова, субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање, повереника и заменика повереника цивилне заштите и јединица цивилне заштите - оквирно наведе примере из праксе у мери обнове, реконструкције и рехабилитације		
--	--	--

6. Практичан рад на изради докумената штаба за ванредне ситуације.

Тематске јединице:

- 6.1. Наредбе које доноси штаб за ванредне ситуације и њихова практична израда
- 6.2. Закључци које доноси штаб за ванредне ситуације и њихова практична израда
- 6.3. Препоруке које доноси штаб за ванредне ситуације и њихова практична израда
- 6.4. Друга документа која штаб израђује

На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:

<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
<ul style="list-style-type: none"> - наведе акта која доноси штаб за ванредне ситуације у вршењу послова из своје надлежности 	<ul style="list-style-type: none"> - учествује у изради наредби - учествује у изради закључака - учествује у изради препорука - учествује у изради других докумената која штаб израђује 	<ul style="list-style-type: none"> - одговорно, савесно и професионално учествује у доношењу аката из надлежности штаба за ванредне ситуације

7. Руковођење у ванредним ситуацијама-студија случаја

Тематске јединице:

- 7.1. Рад на сценарију
- 7.2. Презентовање резултата рада
- 7.3. Дискусија и анализа резултата рада

На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:

<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
<ul style="list-style-type: none"> - опише начин руковођења и одговора на задате студије случаја - опише начин добијања резултата задате студије случаја 	<ul style="list-style-type: none"> - решава студију случаја у групном раду - успешно учествује у руковођењу и координирању акцијама заштите и спасавања у ванредним ситуацијама 	<ul style="list-style-type: none"> - схвати значај тимског рада - показује афирмативан став према активном учешћу у вежбама решавања студије случаја - развија свест да је анализа сваке студије случаја део

	<ul style="list-style-type: none">- презентује резултате рада- дискутује о решењима студије случаја- анализира разраду студије случаја	важне припреме за благовремени и адекватни одговор на катастрофу
--	--	--